

مقاله پژوهشی

بررسی ارتباط میزان شیوع تیترا مثبت آنتی‌بادی ضد کلامیدیا پنومونیه و بیماری‌های آترواسکلروتیک

پیمان ایزدپناه^۱، عباس عبداللهی^{۲*}

۱- گروه قلب، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

۲- گروه میکروبی‌شناسی، دانشگاه علوم پزشکی فسا، فسا، ایران

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۰۲/۰۶

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۹/۱۰

چکیده

زمینه و هدف: یکی از مشکلات قلبی بروز پلاک‌های آترواسکلروزی است؛ پیدایش آترواسکلروز مرتبط با واکنش‌های التهابی بوده که در نتیجه پاسخ به آسیب‌های عروقی ایجاد می‌شود. عفونت‌های باکتریایی مانند کلامیدیا پنومونیه، نقش مهمی در ایجاد پلاک‌های آترواسکلروتیک دارند. هدف از این تحقیق، بررسی ارتباط بین موارد مثبت ظهور آنتی‌بادی ضد باکتری کلامیدیا پنومونیه و افراد مبتلا به بیماری آترواسکلروز عروق کرونر در مقایسه با افراد سالم گروه کنترل است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مورد-شاهدی و توصیفی، نمونه‌های سرمی از دو گروه بیماران (۱۰۸ نفر) و افراد سالم (۱۰۸ نفر) مورد سنجش تیترا آنتی‌بادی ضد کلامیدیا پنومونیه قرار گرفتند؛ بیماران مورد مطالعه در زمان تحقیق، با تشخیص سکتة حاد میوکارد بستری شده بودند. در هر دو گروه همسان‌سازی شده انجام شد.

نتایج: در بررسی و سنجش تیترا آنتی‌بادی IgG به روش الایزا و مقایسه بین دو گروه مطالعه، میزان تیترا مثبت در گروه بیماران ۸۸/۲٪ و در گروه افراد سالم ۶۰/۵٪ بود؛ این میزان در کل افراد مورد مطالعه برابر با ۷۴/۶٪ بود. در مقایسه و بررسی آماری دو گروه مورد مطالعه با T تست، نتایج واجد معناداری بودند ($P \leq 0.005$).

نتیجه‌گیری: با توجه به معنادار بودن نتایج در مقایسه بین گروه بیمار و شاهد، می‌توان بیان داشت که حضور کلامیدیا پنومونیه می‌تواند مرتبط با ایجاد و توسعه پلاک‌های آترواسکلروتیک باشد. انجام مطالعات دقیق مولکولی می‌تواند مکانیسم‌های احتمالی ارتباط عفونت‌های باکتریال و ایجاد آترواسکلروز را آشکار کند.

کلمات کلیدی: کلامیدیا پنومونیه، آترواسکلروز، تیترا آنتی‌بادی، الایزا

مقدمه

تحت تأثیر قرار می‌گیرند، می‌تواند منجر به بیماری عروق کرونر و عروق محیطی، سکتة مغزی و یا مشکلات کلیوی شود (۱). علیرغم شناخت بیماری، علت دقیق ایجاد آترواسکلروز هم‌چنان شناخته شده نیست. آترواسکلروز و بیماری‌های قلبی-عروقی مرتبط، یکی از مهم‌ترین عوامل مرگ‌ومیر، ایجاد ناتوانی جسمی و تحمیل هزینه‌های اقتصادی نظام سلامت، در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی، محسوب می‌شود (۲). مهم‌ترین

آترواسکلروز یکی از انواع بیماری‌های قلبی-عروقی بوده که به دلیل ایجاد پلاک‌های عروقی ایجاد می‌شود؛ در ابتدای تشکیل این پلاک‌های عروقی، به‌طور کلی هیچ نشانه‌ای وجود ندارد ولی هنگامی که شدت می‌یابد، بسته به اینکه کدام شریان‌ها

*نویسنده مسئول: عباس عبداللهی، گروه میکروبی‌شناسی، دانشگاه علوم پزشکی فسا، فسا، ایران
Email: a.abdollahi@fums.ac.ir
<https://orcid.org/0000-0002-9944-3279>

بیمارستان شهرستان فسا انجام پذیرفت. در دو گروه مورد (بیمار) و شاهد/کنترل (غیر بیمار) مطالعات انجام شد (۱۳)؛ گروه مورد، بیمارانی بودند که در آنژیوگرافی عروق کرونر در مقطع یکی از عروق دارای تنگی بودند و گروه شاهد، افرادی بودند که آنژیوگرافی آن‌ها نمای طبیعی داشت و عروق کرونر فاقد تنگی بودند؛ گروه شاهد بر اساس مشخصات افراد بیمار از نظر خصوصیات کلی افراد جهت جلوگیری از هرگونه مداخله، با گروه مورد جور شده بودند. اطلاعات افراد در خصوص مشخصات جنسیت، سن، شاخص توده بدنی، سطح LDL سرمی و فشار سیستولیک و دیاستولیک جهت آنالیز آماری و بررسی سطح معناداری بین دو گروه مورد و شاهد جمع‌آوری گردید. معیارهای ورود به مطالعه شامل تنگی مقطع رگ حداقل در یک رگ اصلی از عروق کرونر، عدم وجود سابقه اخیر به بیماری‌های عفونی حاد و بدخیمی‌ها و همچنین عدم ابتلا به بیماری شدید کبدی و کلیوی و معیارهای خروج از گروه مورد و ورود به گروه شاهد با در نظر گرفتن جور بودن نمونه‌ها، شامل نمای آنژیوگرافی سالم و عدم ابتلا به بیماری‌های عفونی حاد و بدخیمی‌ها و همچنین عدم ابتلا به بیماری شدید کبدی و کلیوی بود. مراحل انجام تحقیق پس از کسب رضایت از بیماران با تعداد ۱۰۸ نفر در هر دو گروه مورد و شاهد انجام پذیرفت. به منظور بررسی سرولوژیک و تعیین تیتر آنتی‌بادی ضد کلامیدیا پنومونیه، از بیماران مراجعه‌کننده خون‌گیری به عمل آمد و سرم بیمار پس از جداسازی در دمای فریزر تا زمان انجام آزمایش نگهداری شد. تعیین تیتر آنتی‌بادی کلاس IgG با استفاده از کیت ELISA اختصاصی آنتی‌بادی ضد کلامیدیا پنومونیه (DIESSE Diagnostica Senese, CHORUS *Chlamydomphila pneumoniae* IgG, Italy) انجام شد؛ طبق دستورالعمل کیت، موارد قرائت‌شده با میزان بیش از ۱۸ AU/ml به‌عنوان موارد مثبت تلقی شدند. با استفاده از نرم‌افزار SPSS 20 مقایسه آماری بین دو گروه با استفاده از آزمون t و فیشر انجام شد (۱۳).

نتایج

مشخصات افراد مورد بررسی در این مطالعه از مجموع ۱۰۸ نفر فرد مورد مطالعه در هر دو گروه بدین شرح بود (جدول ۱): از نظر جنسیت، ۴۹ نفر زن و ۵۹ نفر مرد، در گروه مورد واجد عارضه قلبی - عروقی و ۶۰ نفر زن و ۴۸ نفر در گروه شاهد وجود داشتند ($p < 0.01$)؛ ۶۱ نفر در محدوده سنی ۴۵-۴۸ سال و ۴۷

دلایل ایجاد بیماری شامل: سن، سابقه خانوادگی، جنسیت، کلسترول غیرطبیعی بالا، فشارخون بالا، دیابت، سیگار کشیدن، چاقی، الکلیسم، استرس، افسردگی مزمن، تغذیه نامناسب و رژیم‌های پرانرژی و چرب، کم‌حرکی و مصرف دخانیات است (۳).

مطالعات اخیر نشان‌دهنده ارتباط پاسخ‌های التهابی ایمونولوژیک با بیماری‌های آترواسکلروتیک و ایجاد پلاک‌های آترواسکلروزی می‌باشند (۴). برخی از میکروارگانیزم‌ها مانند کلامیدیا پنومونیه که می‌توانند عامل ایجاد عفونت‌های التهابی باشند، می‌توانند از عوامل مهم در ایجاد آترواسکلروز باشند (۶-۵). پاسخ‌های التهابی ایمنی در مواجهه با عوامل میکروبی عفونی می‌توانند باعث تحریک و تشدید تولید سایتوکاین‌های التهابی باشند که به نوبه خود می‌توانند باعث ایجاد پلاک‌های آترواسکلروتیک باشند (۷). از آنجایی که عفونت‌های کلامیدیایی شیوع بالایی دارند و همچنین در یک بیمار امکان ایجاد عفونت‌های مکرر با کلامیدیا پنومونیه وجود دارد، بنابراین باکتری می‌تواند برای دوره‌های متعدد طولانی در بدن بیمار باقی بماند و با تحریک پاسخ‌های التهابی در تشدید ایجاد پلاک‌های آترواسکلروتیک نقش آفرینی کند (۸-۹).

با استفاده از مطالعات سرواپیدمیولوژیک، تشخیص مستقیم میکروارگانیزم در پلاک‌های آترواسکلروتیک و بررسی‌های آزمایشگاهی در مدل‌های حیوانی، ارتباط بین عفونت‌های کلامیدیا پنومونیه و بیماری‌های قلبی عروقی آترواسکلروز مورد بررسی قرار گرفته است (۱۰). در مطالعات انجام‌شده بر اساس مقایسه بین گروه‌های مختلف بیماران قلبی-عروقی و گروه‌های کنترل شاهد، وجود مقادیر بالای تیتر آنتی‌بادی ضد کلامیدیا پنومونیه در گروه بیمار در مقایسه با افراد نرمال، می‌تواند دلیلی بر ارتباط میان ایجاد یک انفارکتوس میوکارد و یک عفونت کلامیدیایی مزمن باشد (۱۱-۱۲). با توجه به شیوع بالای بیماری‌های قلبی-عروقی و عفونت‌های کلامیدیایی، هدف از این مطالعه بررسی ارتباط میزان شیوع تیتر مثبت آنتی‌بادی ضد کلامیدیا پنومونیه و بیماری‌های آترواسکلروتیک در میان بیماران مراجعه‌کننده و بستری در بیمارستان‌های شهرستان فسا است.

مواد و روش‌ها

این مطالعه به صورت مورد - شاهدهی و با نمونه‌گیری غیر احتمالی (غیر تصادفی) در میان بیماران مراجعه‌کننده به

جدول ۱. نتایج مقایسه شاخص‌های مورد بررسی در دو گروه مورد و شاهد

گروه شاهد (۱۰۸ نفر)	گروه مورد (۱۰۸ نفر)	
۶۵ نفر، ۶۰/۵ درصد *	۹۵ نفر، ۸۸/۲ درصد *	مثبت < ۱۸
۴۳ نفر، ۳۹/۵ درصد *	۱۳ نفر، ۱۱/۸ درصد *	منفی > ۱۸
۴۸ نفر، ۴۴/۴ درصد **	۵۹ نفر، ۵۴/۷ درصد **	مرد
۶۰ نفر، ۵۵/۶ درصد **	۴۹ نفر، ۴۵/۳ درصد **	زن
۶۸ نفر، ۶۲/۵ درصد	۶۱ نفر، ۵۶/۷ درصد	۴۸-۶۵ سال
۴۰ نفر، ۳۷/۵ درصد	۴۷ نفر، ۴۳/۳ درصد	≥ ۶۵ سال
۷۴ نفر، ۶۸/۵ درصد	۷۲ نفر، ۶۶/۸ درصد	> ۳۰
۳۴ نفر، ۳۱/۵ درصد	۳۶ نفر، ۳۳/۲ درصد	≤ ۳۰
۹۷ نفر، ۸۹/۶ درصد	۹۸ نفر، ۹۱/۱ درصد	> ۱۶۰
۱۱ نفر، ۱۰/۴ درصد	۱۰ نفر، ۸/۹ درصد	≤ ۱۶۰
۸۴ نفر، ۷۸/۲ درصد	۸۰ نفر، ۷۴/۳ درصد	> ۱۳۰
۲۴ نفر، ۲۱/۸ درصد	۲۸ نفر، ۲۵/۷ درصد	≤ ۱۳۰
۱۰۱ نفر، ۹۳/۲ درصد	۱۰۲ نفر، ۹۴/۱ درصد	> ۹۰
۷ نفر، ۶/۸ درصد	۶ نفر، ۵/۹ درصد	≤ ۹۰

 * معناداری در مقایسه دو گروه مورد و شاهد در مورد تیتراژ آنتی‌بادی ($p < 0.05$)

 ** معناداری در مقایسه دو گروه مورد و شاهد در مورد جنسیت ($p < 0.01$)

فشار سیستولیک (mmHg) افراد مورد مطالعه در گروه مورد شامل ۸۰ نفر کمتر از ۱۳۰ و ۲۸ نفر بیشتر از ۱۳۰ و در گروه شاهد شامل ۸۴ نفر کمتر از ۱۳۰ و ۲۴ نفر بیشتر از ۱۳۰ بود ($p = 0.12$)؛ در مورد نتایج مقادیر فشار دیاستولیک (mmHg) نیز ۱۰۲ نفر با فشار کمتر از ۹۰ و ۶ نفر بیشتر از ۹۰ در گروه مورد و همچنین ۱۰۱ نفر کمتر از فشار ۹۰ و ۷ نفر بیشتر از فشار ۹۰ در گروه شاهد، ثبت گردید ($p = 0.38$). در نتایج بررسی و سنجش تیتراژ آنتی‌بادی IgG به روش الیزا در دو گروه مورد و شاهد و مقایسه بین این دو گروه مطالعه، میزان تیتراژ

نفر در محدوده سنی بالای ۶۶ سال در گروه مورد و ۶۸ نفر در محدوده سنی ۴۵-۶۵ سال و ۴۷ نفر در محدوده سنی بالای ۶۶ سال در گروه شاهد قرار داشتند ($p = 0.11$)؛ مقادیر شاخص توده بدنی ($BMI\text{-}kg/m^2$) افراد مورد مطالعه در دو گروه مورد و شاهد به ترتیب ۷۲ نفر کمتر از ۳۰ و ۳۶ نفر بیشتر از ۳۰ و ۷۴ نفر کمتر از ۳۰ و ۳۴ نفر بیشتر از ۳۰ بود ($p = 0.68$)؛ میزان سطح سرمی LDL (mg/dl) در گروه مورد با ثبت ۹۸ نفر با مقادیر کمتر از ۱۶۰ و ۱۰ نفر بیشتر از ۱۶۰ و در گروه شاهد ۹۷ نفر کمتر از ۱۶۰ و ۱۱ نفر بیشتر از ۱۶۰، مشخص گردید

آنتی‌بادی مثبت علیه کلامیدیا پنومونیه در ۸۴ درصد از بیماران قلبی - عروقی و ۴۷/۶ درصد تیتر مثبت در افراد سالم بود که به‌طور معناداری اشاره بر وجود ارتباط میان افزایش شانس بیماری‌های قلبی-عروقی با عفونت‌های کلامیدیال داشته است (۲۰). میزان افراد با تیتر آنتی‌بادی مثبت و با بیماری قلبی - عروقی در مطالعه Swetha در مقایسه با افراد کنترل، به ترتیب میزان ۶۷/۸ درصد و ۴۵/۶ درصد گزارش شده است که نشان‌دهنده ارتباط تنگاتنگ میان تیتر مثبت ضدکلامیدیایی و بیماری‌های قلبی - عروقی بوده است (۲۱). در یک بررسی در کشور ترکیه نیز نتایج حاکی از ارتباط میان عوامل ریسک فاکتور در بیماران آترواسکلروتیک با میزان تیتر آنتی‌بادی مثبت ضدکلامیدیایی در این افراد در مقایسه با گروه کنترل بوده است (۲۲). علاوه بر موارد مذکور، در بسیاری از سایر مطالعات نیز که به بررسی وجود ارتباط میان عفونت‌های کلامیدیا پنومونیه و بروز عارضه‌های قلبی - عروقی در نقاط مختلف دنیا پرداخته است، در مقایسه با گروه کنترل و سایر ریسک فاکتورهای ایجاد بیماری‌های قلبی - عروقی، تیتر مثبت ضدکلامیدیایی نیز ارتباط تنگاتنگی با این عوارض داشته است (۲۳-۲۸).

در این مطالعه نیز، همانند سایر مطالعاتی که به بررسی سرواپیدمیولوژیک پرداخته است، نتایج نشان‌دهنده اختلاف معنادار مابین گروه مورد و شاهد از نظر میزان سرم‌های با تیتر مثبت آنتی‌بادی بوده است؛ در بررسی نتایج سنجش تیتر آنتی‌بادی IgG به روش الایزا در دو گروه مورد و شاهد و مقایسه بین این دو گروه، میزان تیتر مثبت آنتی‌بادی در گروه مورد ۸۸/۲٪ (۹۵ نفر) و در گروه شاهد ۶۰/۵٪ (۶۵ نفر) بود؛ این میزان در کل افراد مورد مطالعه برابر با ۷۴/۶٪ (۱۶۱ نفر) بود. در مقایسه و بررسی آماری دو گروه مورد مطالعه با T تست، در مورد نتایج تیتر آنتی‌بادی، نتایج واجد معناداری بودند ($p < 0/005$). نتایج این مطالعه به میزان بالایی مشابه با سایر مطالعات انجام‌شده، همپوشانی دارد و می‌تواند نشان‌دهنده ارتباط ایجاد پلاک‌های آترواسکلروتیک با ایجاد پاسخ‌های ایمنولوژیک و تولید آنتی‌بادی ضد کلامیدیا پنومونیه باشد. نکته حائز اهمیت در این مطالعه، بررسی سایر عوامل مؤثر در ایجاد بیماری‌های قلبی - عروقی (جنسیت، سن، شاخص توده بدنی، سطح LDL سرمی و فشار سیستولیک و دیاستولیک) در میان افراد مورد بررسی در گروه مورد و کنترل و مقایسه بین آن‌ها، نشان‌دهنده ارتباط معنادار ($p < 0/01$) در خصوص تفاوت

مثبت آنتی‌بادی در گروه مورد ۸۸/۲٪ (۹۵ نفر) و در گروه افراد شاهد ۶۰/۵٪ (۶۵ نفر) بود؛ این میزان در کل افراد مورد مطالعه برابر با ۷۴/۶٪ (۱۶۱ نفر) بود. در مقایسه و بررسی آماری دو گروه مورد مطالعه با T تست، در مورد نتایج تیتر آنتی‌بادی، نتایج واجد معناداری بودند ($p < 0/005$).

بحث و نتیجه‌گیری

میانکنش‌های میزبان - پاتوژن می‌تواند به انواع مختلفی از پاسخ‌های ایمنولوژیک منجر شود و وابسته به نوع عامل پاتوژن و فاکتورهای ویروالانس آن است؛ برخی از این پاسخ‌های التهابی - ایمنی منجر به از بین بردن عفونت‌ها می‌شود و برخی نیز باعث ایجاد پاسخ‌هایی می‌شود که به ضرر میزبان خواهد بود. در مطالعات گسترده، تلاش‌های زیادی برای شناسایی محصولات میکروبی صورت گرفته است که می‌تواند نقش مهمی در پاتوژنز عفونت‌ها به‌وسیله فعال کردن، مدولاسیون یا کاهش تنظیم پاسخ‌های کنترلی - ایمنی میزبان، داشته باشد؛ یکی از این موارد، فسفولیپازها (یک گروه ناهمگن پروتئین) هستند که در کلامیدیا پنومونیه نیز جداسازی شده است (۱۴). در این خصوص تاکنون عوامل میکروبی بسیاری مورد بررسی قرار گرفته‌اند که از مهم‌ترین آن‌ها در ایجاد واکنش‌های نامطلوب بر سیستم قلبی - عروقی، می‌توان به کلامیدیا پنومونیه و هلیکوباکتر پیلوری اشاره کرد (۱۵). عفونت‌های مکرر با کلامیدیا پنومونیه می‌تواند باعث تحریک پاسخ‌های التهابی (یکی از مهم‌ترین علل ایجاد پلاک‌های عروقی) و ایجاد پلاک‌های آترواسکلروتیک شود (۱۶). علاوه بر عواملی مانند فسفولیپازها که به آن اشاره شد، کلامیدیا پنومونیه از طریق القای پاسخ‌های التهابی وابسته به ساختار لیپو پلی‌ساکارید و پروتئین‌های غشای خارجی و با تحریک تولید سایتوکاین‌های التهابی، می‌تواند نقش مهمی در ایجاد عوارض عروقی و ایجاد پلاک‌های آترواسکلروتیک داشته باشد (۱۷-۱۸). در مطالعات سرواپیدمیولوژیک انجام‌شده در خصوص بررسی ارتباط میان عفونت‌های کلامیدیا پنومونیه و ایجاد مشکلات قلبی - عروقی، نتایج حاکی از همراهی پلاک‌های آترواسکلروتیک و عفونت‌های کلامیدیا پنومونیه بوده است. در مطالعه Hilden و همکاران، بررسی حاکی از ارتباط قوی میان عفونت کلامیدیایی و مشکلات قلبی - عروقی بوده است (۱۹). در بررسی انجام‌شده توسط Monno و همکاران، از بین ۱۲۵ مورد بیمار و ۱۲۸ نفر فرد سالم (کنترل - شاهد)، نتایج نشان‌دهنده وجود تیتر

تشکر و قدردانی

نتایج این طرح، حاصل از طرح مصوب تحقیقاتی ۹۱۰۸۱ دانشگاه علوم پزشکی فسا است. نویسندگان طرح، از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه و واحد توسعه تحقیقات بالینی بیمارستان حضرت ولیعصر (عج) فسا کمال تشکر را دارند.

تعارض منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تعارض منافی را اعلام نکرده‌اند.

جنسیت در مقایسه بین افراد بیمار و کنترل بود که اشاره بر افزایش شانس ایجاد مشکلات قلبی - عروقی در جنس مذکر دارد؛ این در حالی است که در بررسی سایر مشخصه‌های مذکور، رابطه معناداری مشاهده نشد. با توجه به نتایج این مطالعه و سایر مطالعات مشابه، می‌توان اذعان داشت که یکی از شاخص‌های غربالگری در مورد وجود بیماری‌های قلبی - عروقی در بین افراد جوامع مورد مطالعه، شاید بررسی سرواپیدمیولوژیک جهت تعیین تیتراژ آنتی‌بادی‌های ضد کلامیدیایی باشد.

References

1. Berghuanu SC, Bodde MC, Jukema JW. Pathophysiology and treatment of atherosclerosis. *Netherlands Heart Journal*. 2017; 25(4):231-242.
2. Aziz M, Yadav KS. Pathogenesis of Atherosclerosis: A Review. *Medical & Clinical Reviews*. 2016; 2(3):1-6.
3. William IJ. The Pathology of Atherosclerosis: Plaque Development and Plaque Responses to Medical Treatment. *The American Journal of Medicine*. 2009; 122(1A):24-32.
4. Weber C, Noels H. Atherosclerosis: current pathogenesis and therapeutic options. *Nature Medicine*. 2011; 17(2):1410-1422.
5. Azarkar Z, Jafarnejad M, Zaedast M, Saadatjou A, Portoghali P. Chlamydia Pneumoniae Infection and Cardiac Risk Factors in Patients with Myocardial Infection. *ARYA Atheroscler*. 2011; 6(4):125-128.
6. Fazio G, Giovino M, Gullotti A, Bacarella D, Novo G, Novo S. Atherosclerosis, inflammation and Chlamydia pneumoniae. *World J Cardiol*. 2009; 1(1):31-40.
7. Pant S, Deshmukh A, Gurusurthy GS. Inflammation and atherosclerosis- revisited. *Journal of Cardiovascular Pharmacology and Therapeutics*. 2014; 19(2):170-178.
8. Simone F, Marisa DP, Alessio F, Giovanna S, Sessa R. Chlamydia pneumoniae-Mediated Inflammation in Atherosclerosis: A Meta-Analysis. *Mediators of Inflammation*. 2015; (20)15:1-9.
9. Rafieian-Kopaei M, Setorki M, Doudi M, Baradaran A, Nasri H. Atherosclerosis: process, indicators, risk factors and new hopes. *International Journal of Preventive Medicine*. 2014; 5(8):927-946.
10. Zhou M, Wu H, Yang L, Yao H, Huang G, Xue Y. Effects of Chlamydia pneumonia infection on progression of coronary heart disease in elderly patients. *Biomedical Research*. 2017; 28(7):23-30.
11. Haider M, Rizvi M, Malik A, Azam M, Rabbani MU. Acute and chronic Chlamydia pneumoniae infection and inflammatory markers in coronary artery disease patients. *J Infect Dev Ctries*. 2011; 5(8):580-586.
12. Padmavati A, Gupta U, Agarwal HK. Chronic infections & coronary artery disease with special reference to Chlamydia pneumoniae. *Indian Journal of Medical Research*. 2012; 13(5):228-232.
13. Piechowski-Jóźwiak B, Mickielewicz A, Gaciong Z, Berent H, Kwieciński H. Elevated levels of anti-Chlamydia pneumoniae IgA and IgG antibodies in young adults with ischemic stroke. *Acta Neurol Scand*. 2007; 116(3):144-149.
14. Benagiano M, Munari F, Ciervo A, Amedei A, Paccani SR, Mancini F, Ferrari M. Chlamydia pneumoniae phospholipase D (CpPLD) drives Th17 inflammation in human atherosclerosis. *Proc Natl Acad Sci USA*. 2012; 109(4):1222-1227.
15. Chaudhury A, Rajasekhar D, Latheef SAA, Subramanyam G. Seroprevalence of IgG antibodies to Chlamydia pneumoniae and Helicobacter pylori among coronary heart disease patients and normal individuals in South Indian population. *Indian Journal of Pathology and Microbiology*. 2004; 47(3):433-434.
16. Schumacher A, Seljeflot I, Lerkerrd AB, Sommervoll L, Otterstad JE. Chlamydia LPS and MOMP seropositivity are associated with different cytokine profiles in patients with coronary heart disease. *European Journal Clinical Investigation*. 2005; 35:431-437.
17. Di Pietro M, Filardo S, De Santis F, Mastromarino P, Sessa R. Chlamydia pneumoniae and oxidative stress in cardiovascular disease: state of the art and prevention strategies. *International Journal of Molecular Sciences*. 2015; 16(1):724-735.

18. Pesonen E, Tirola T, Andsberg E, Jauhiainen M, Paldanius M, Persson K. Serum chlamydial lipopolysaccharide as a prognostic factor for a new cardiovascular event. *Heart Lung*. 2009; 38(3):176–181.
19. Hilden J, Inga Lind I, Kolmos HJ, Gluud C. Chlamydia pneumoniae IgG and IgA antibody titers and prognosis in patients with coronary heart disease: results from the CLARICOR trial. *Diagnostic microbiology and infectious disease*. 2010; 66(4):385–392.
20. Monno R, Fumarola L, Trerotoli P, Giannelli G, Correale M, Brunetti D. Seroprevalence of Chlamydia pneumoniae in ischaemic heart disease. *New Microbiol*. 2010; 33(4):381–385.
21. Swetha M, Sadananda KS, Venkatesha D, Anuradha K. Association of Chlamydia pneumoniae IgG and IgA antibody in coronary artery disease. *International Journal of Research in Medical Sciences*. 2015; 3(1):156–160.
22. Kilic ZB, Poyraz O, Kilic AT. Investigation of Chlamydia pneumoniae seropositivity and risk factors in patients with atherosclerotic vascular disease in Sivas, Turkey. *Mikrobiyol Bul*. 2012; 46(1):156–158.
23. Jha HC, Vardhan H, Gupta R, Varma R, Prasad J, Mittal A. Higher incidence of persistent chronic infection of Chlamydia pneumoniae among coronary artery disease patients in India is a cause of concern. *BMC Infectious Diseases*. 2007; 7(2):48–54.
24. Rosenfeld ME, Campbell LA. Pathogens and atherosclerosis: update on the potential contribution of multiple infectious organisms to the pathogenesis of atherosclerosis. *Thrombosis and Haemostasis*. 2011; 106(5):858–867.
25. Joshi R, Khandelwal B, Joshi D, Gua OP. Chlamydia pneumoniae infection and cardiovascular disease. *North American Journal of Medical Sciences*. 2013; 5(3):169–181.
26. Sakurai-Komada N, Iso H, Koike KA. Association between Chlamydia pneumoniae infection and risk of coronary heart disease for Japanese: the JPHC study. *Atherosclerosis*. 2014; 233(2):338–342.
27. Luque A, Turu MM, Rovira N, Juan-Babot JO, Slevin M, Krupinski J. Early atherosclerotic plaques show evidence of infection by Chlamydia pneumoniae. *Frontiers in Bioscience*. 2012; 4(7):2423–2432.
28. Pandey AK, Pandey S, Blaha MJ. Family history of coronary heart disease and markers of subclinical cardiovascular disease: where do we stand? *Atherosclerosis*. 2013; 228(2):285–294.

Original Article

The Relation between Prevalence of Positive Anti-*Chlamydia Pneumonia* Antibody Titers and Atherosclerotic Diseases

Izadpanah P¹, Abdollahi A^{2*}

1. Department of Cardiology, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

2. Department of Microbiology, Fasa University of Medical Sciences, Fasa, Iran

Received: 01 Dec 2018

Accepted: 26 Apr 2019

Abstract

Background & Objectives: One of the most important of heart problems is related to the occurrence of atherosclerotic plaques. One of the underlying factors in this regard is bacterial infections. Many studies indicate the association between *Chlamydia pneumoniae* and the creation of plaques; it is one of the most important organisms in the development of coronary heart disease. The aim of this study was to investigate the association between the antibodies against *Chlamydia pneumoniae* and those relation with coronary atherosclerosis.

Materials & Methods: In this descriptive case-control study, serum samples were collected from two groups of patients (108 patients) and healthy subjects (108 persons). Anti-*Chlamydia pneumonia* antibody titers were evaluated; patients under study were diagnosed with acute myocardial infarction. Both groups were matched in terms of the age and sex to reduce possible interactions.

Results: In the evaluation of IgG antibody titers by ELISA and comparison between the two groups, the positive titers were 88.2% in the case group and 60.5% in the healthy subjects; this percentage was 74.6% in all subjects. The results of the two groups were statistically significant ($P \leq 0.005$).

Conclusion: Regarding the significance of the results in comparison between the patient and the control group, it can be argued that the presence of *Chlamydia pneumonia* can have a significant relationship with the development of atherosclerotic plaques. Despite the controversial findings in this regard, precise molecular studies can reveal possible mechanisms for the association of bacterial infections and the development of atherosclerosis.

Keywords: *Chlamydia pneumonia*, Atherosclerosis, Antibody titers, ELISA

*Corresponding Author: : Abdollahi Abbas, Department of Microbiology, Fasa University of Medical Sciences, Fasa, Iran.

Email: a.abdollahi@fums.ac.ir

<https://orcid.org/0000-0002-9944-3279>

Journal of Fasa University of Medical Sciences 9 (2019): 1418-1424